

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2023-013471

Onderwerp

Ontwerp-1e Begrotingswijziging 2023, Ontwerpbegroting 2024 en zienswijze en Jaarrekening 2022 Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Datum voorstel	Datum raadsvergadering
	20 juni 2023

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Geen gebruik maken van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de Ontwerp-1^e Begrotingswijziging 2023 OMWB;
2. Vaststellen van de Ontwerpbegroting 2024 incl. Meerjarenraming 2025-2027 OMWB;
3. De volgende zienswijze in te dienen :
De onttrekking voor de omzetting van inrichting naar milieubelastende activiteiten terug op te nemen in de Begroting 2024 zodat deze voorbereiding voor de Omgevingswet is geborgd in de financiën van de deelnemers;
4. Kennis nemen van de Jaarrekening 2022 OMWB.

Inleiding

Op 9 februari jl. heeft de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) de Kaderbrief 2024 aangeboden aan haar deelnemers. In deze Kaderbrief zijn de financiële en beleidsmatige kaders voor het begrotingsjaar 2024 vastgesteld. Deze is op 14 maart ter informatie behandeld in het college en direct daarna met een raadsbrief aangeboden aan de raad. De inhoud van deze Kaderbrief is nader uitgewerkt in de voorliggende Ontwerpbegroting 2024 incl. Meerjarenraming 2025-2027, hierna genoemd Ontwerpbegroting 2024. In de aanbiedingsbrief bij de Kaderbrief 2024 is aangegeven dat er een ongekend hoge inflatie is die direct ingrijpende gevolgen heeft voor de Begroting 2023. Deze zijn opgenomen in de Ontwerp- 1^e Begrotingswijziging 2023 OMWB, hierna genoemd 1^e Begrotingswijziging 2023. Omdat deze direct financiële gevolgen hebben voor de deelnemers is deze ook opgenomen in deze nota. De OMWB heeft zowel de 1^e Begrotingswijziging 2023 als de Ontwerpbegroting 2024 aangeboden aan haar deelnemers voor zienswijzen. Na ontvangst en verwerking van de zienswijzen van de deelnemers op deze stukken zal zij deze ter vaststelling aanbieden aan het Algemeen Bestuur (AB). De zienswijzen op de Ontwerpbegroting 2024 en de 1^e Begrotingswijziging 2023 van de gemeente Goirle wordt met deze nota bepaald. Tevens is bij deze nota de Jaarrekening 2022 gevoegd waarbij de accountant van de OMWB een goedkeurende controleverklaring zal verstrekken.

Beoogd effect/ bestuurlijk kader

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) van de OMWB bestaat uit 25 deelnemende gemeenten en de provincie Noord-Brabant. De raden van deze gemeenten en de provinciale staten krijgen de mogelijkheid binnen 12 weken hun zienswijzen op de Ontwerpbegroting kenbaar te maken. In de aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2023 heeft de OMWB haar deelnemers verzocht om uiterlijk 4

Ambtelijke bijstand: Adriaan van Bragt

Zaaknummer 2023-013471

Agendapunt:

juli a.s. de eventuele zienswijzen kenbaar te maken. Na verwerking hiervan worden de 1e Begrotingswijziging 2023 én de Begroting 2024 ter vaststelling aangeboden aan het Algemeen Bestuur; deze vergadering is gepland op 6 september 2023. De OMWB voldoet met het toezenden van deze stukken aan de wettelijke verplichting inzake de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen. Met de Jaarrekening 2022 legt de OMWB aan alle deelnemers verantwoording af over het gevoerde beleid. Voor de bijdrage OMWB zijn in de programmabegroting van de gemeente Goirle meerjarig budgetten opgenomen.

Argumenten

1.1 De Ontwerp- 1e Begrotingswijziging 2023 is sluitend.

Met de wijzigingen in de 1^e Begrotingswijziging 2023 is de begroting voor de OMWB weer sluitend en robuust. De baten en lasten hebben een omvang van ongeveer € 42 mln., € 6 mln. hoger dan de oorspronkelijke begroting. In de onderstaande argumenten wordt aangegeven wat daar de oorzaak van is.

1.2 De inflatie historisch gezien erg hoog.

De prijsontwikkeling in Nederland is sinds 2022 ontzettend gestegen. In de oorspronkelijke Begroting 2023 is rekening gehouden met de indexaties vanuit de september-circulaire 2021 én de effecten volgend uit de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) 2021-2022. De werkelijke effecten tot op heden zijn vele procenten meer. De historisch hoge inflatie komt tot uitdrukking in het drastisch verhoogde uurtarief, dit uurtarief ligt overigens in lijn met de overige Omgevingsdiensten in Brabant. Het is de laagste van de 3 Omgevingsdiensten.

1.3 Een realistisch voorcalculatorisch uurtarief is opgenomen.

Sinds de start van de OMWB in 2013 is een basis gemaakt met het berekenen van een voorcalculatorisch uurtarief. In de begrotingen tot nu is steeds voortgeborduurd op dit tarief door daarop de indexaties toe te passen. In de eindafrekening wordt afgerekend met het daadwerkelijke uurtarief (nacalculatorisch). In de loop der jaren zijn deze steeds meer uit elkaar gaan lopen én is het voorcalculatorisch tarief niet meer reëel. Voor de 1e Begrotingswijziging 2023 is uitgegaan van het nacalculatorisch tarief 2022 opgehoogd met o.a. cao-ontwikkelingen én de indexaties uit de Macro Economische Verkenningen (MEV) 2023. In de aanbiedingsbrief op de Kaderbrief 2024 is aangegeven dat deze ontwikkelingen ook zouden worden toegepast in 2023. Dit is niet de formeel correcte weg, maar dit voorkomt dat deelnemers onvoorzien veel bij moeten betalen over dit begrotingsjaar. Ook voorkomt deze bijstelling dat de OMWB in 2023 in liquiditeitsproblemen raakt.

1.4 Werkelijke bedragen Werkprogramma per deelnemer zijn opgenomen in de 1^e Begrotingswijziging.

Op basis van de oorspronkelijke Begroting 2023 en de wensen van de individuele deelnemer is per deelnemer een Werkprogramma 2023 gemaakt. Ons Werkprogramma sluit direct aan op de oorspronkelijke Begroting 2023, er zijn geen extra middelen opgenomen. De overige deelnemers hebben diverse wijzigingen aangebracht in hun werkprogramma's, totale omvang ongeveer € 1 mln.

1.5 Door alle wijzigingen is de structurele bijdrage voor Goirle toegenomen.

Door de diverse wijzigingen is het noodzakelijk dat Goirle haar bijdrage aan de OMWB structureel verhoogt van € 272.482,- naar € 295.687,-. Voor 2023 betreft dit € 25.203,- extra bijdrage.

Agendapunt:

Dit betreft nominale prijsverhogingen en worden derhalve betaald uit de algemene middelen van de gemeente Goirle, zie hiervoor ook de financiële paragraaf. Goirle voldoet daarmee aan de Midden- en West-Brabantnorm zoals afgesproken met de deelnemers in de OMWB.

2.1 De Ontwerpbegroting 2024 incl. Meerjarenraming 2025-2027 is sluitend.

De OMWB legt een robuuste Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 voor, deze zijn meerjarig financieel sluitend. De baten en lasten hebben een omvang van ongeveer € 42 mln. Met deze sluitende begroting wordt voldaan aan één van de belangrijkste toetsingskaders van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de financieel toezichthouder. De Ontwerpbegroting 2024 is in lijn met de in januari 2023 door de OMWB aan de deelnemers toegezonden Beleidsmatige en Financiële kaders 2024 (Kaderbrief 2024) en voldoet aan de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

2.2 De deelnemersbijdrage moet worden verhoogd voor een adequate uitvoering van de taken onder de Omgevingswet.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is een omzetting van de bedrijven welke onder de huidige regelgeving een inrichting zijn. Alle activiteiten vielen voorheen onder het begrip inrichten. Onder de Omgevingswet worden nu die activiteiten als een enkele milieubelastende activiteiten (MBA) beschouwd. Met andere woorden een bedrijf heeft straks wel of niet milieubelastende activiteiten en wordt alleen dat onderdeel separaat beschouwd. Deze omzetting is nodig voor elke inrichting waarvoor de OMWB VTH-werkzaamheden uitvoert. Deze financiële bijdrage is zeker de komende jaren nog nodig. De kosten hiervoor bedragen circa € 25.203,- per jaar. Om de continuïteit te garanderen is het noodzakelijk om deze middelen op te nemen in de Ontwerpbegroting 2024 van de OMWB. De deelnemersbijdrage voor Goirle is verlaagd, dit is gezien de komst van de Omgevingswet niet gewenst. De begroting geeft aanleiding een zienswijze in te dienen. Omdat de OMWB deze post heeft onttrokken in haar begroting voor 2024 waarvan zij van mening is dat men dit geheel heeft afgewerkt in 2023. Maar zijn wij van mening dat gezien de hoeveelheid werk er nog in 2024 budget nodig zal zijn. Dit geeft aanleiding om de volgende zienswijze in te dienen: "De raad van de gemeente Goirle verzoekt de OMWB om de onttrekking voor de omzetting van inrichting naar milieubelastende activiteiten terug op te nemen in de Begroting 2024 zodat deze voorbereiding voor de Omgevingswet is geborgd in de financiën van de deelnemers;

2.3. De deelnemersbijdrage 2024 voor de gemeente Goirle bedraagt € 292.322,- en moet opgehoogd worden naar € 317.322,-.

In de Ontwerpbegroting 2024 zijn de bedragen vanuit de werkprogramma's 2023 geïndexeerd met de cijfers uit de MEV zoals opgenomen in de septembercirculaire in 2022. Vanwege autonome ontwikkelingen stijgt de bijdrage structureel. Hiervoor wordt bij de programmabegroting 2024 een structurele herijking worden opgenomen. De deelnemersbijdrage Goirle is verlaagd, dit is gezien de komst van de Omgevingswet niet gewenst. Zie argument 2.2. Met inachtneming van de extra kosten voor de omzetting van inrichtingen naar MBA's komt de deelnemersbijdrage voor Goirle uit op € 317.525,-.

2.4. Optimaliseren van de dienst / kosteneffectiviteit zorgt voor een kleine besparing in de begroting.

De OMWB heeft, in opdracht van haar deelnemers, een kosteneffectiviteitsonderzoek laten uitvoeren ('Van goed naar beter'). In de begrotingen 2022 en 2023 is naar aanleiding hiervan netto

Agendapunt:

€ 678.000,- aan bezuinigingen ingeboekt. In deze begroting is de laatste besparing vanuit dit traject ingeboekt à € 4 ton. Dit is een besparing vanuit projecten die zijn opgestart in 2022. De totale netto besparingen komen structureel uit op € 1,5 mln. per jaar, De totale besparingen zijn 1,7 mln. samen met een structurele investering van € 2 ton per jaar is de netto besparing structureel € 1,5 mln. De besparende maatregelen zijn uitgewerkt in het faseplan 'Van goed naar Beter'. Deze besparingen zorgen er mede voor de stijgingen in de deelnemersbijdragen gedempt worden.

De OMWB verwacht in de periode tot 2025 in totaal structureel € 1,5 mln. te kunnen besparen door efficiency maatregelen door te voeren. Dit vereist een inzet van zowel de OMWB als haar deelnemers. In de fase voor 2024 wordt voor sommige onderdelen de inzet van de deelnemers cruciaal, dit uit zich dan ook in de risico's waar dit project in op is genomen. Individuele deelnemers kunnen bezuinigingen opnemen in programmaonderdeel 2 van het werkprogramma, dit moet wel tijdig aangekondigd worden. Voor Goirle bevat dit programmaonderdeel grotendeels wettelijke taken die we ook bij de OMWB hebben belegd (o.a. toezicht op bedrijven die niet zijn opgenomen in het basistakenpakket, vergunningverlening bodem en energiecontroles in het kader van de Label C verplichting voor kantoorgebouwen). Verder is via dit programmaonderdeel de benodigde specialistische inzet opgenomen voor volledige uitvoering van de wettelijk verplichte taken, zoals bijvoorbeeld geluid- en luchtonderzoeken naar aanleiding van klachten en hinder en de toetsing van stikstofberekeningen. Voor 2024 verwacht Goirle niet minder in te brengen.

2.5. De weerstandsratio is gestegen.

De weerstandsratio van de OMWB is gestegen van 1,01 naar 1,10 en valt daarmee iets ruimer binnen het vastgestelde niveau zoals ook is opgenomen in de Kaderbrief 2024 (tussen 1,0 en 1,4). De stijging van de weerstandsratio is een gevolg van het opnemen van het positieve resultaat uit de Jaarrekening 2021 (ad. € 164.000,-) in de Algemene Reserve ter dekking van de risico's en bevordering van de weerstandsratio.

3.1. Het boekjaar 2022 is met een positief resultaat afgesloten.

De OMWB sluit wederom het boekjaar af met een positief resultaat, hoger dan verwacht ten tijde van de 2e Bestuursrapportage 2022 (destijds ingeschat positief resultaat tussen de € 250.000,- en € 500.000,-). Nu blijkt bij afsluiting van het boekjaar 2022 dat het positieve resultaat € 583.000,- bedraagt. Op een omzet van € 35,6 mln. bedraagt het resultaat 1,6% van de gerealiseerde omzet. Dit komt voor een groot deel door incidentele opbrengsten maar ook is het 4^e kwartaal uiterst productief geweest. Verder is ook bespaard op de reiskosten door de nieuwe balans van thuiswerken en fysiek op kantoor werken, dit heeft wel tot gevolg dat ook thuiswerkkosten zijn toegenomen. Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2022 wordt aan het AB altijd een voorstel gedaan voor de bestemming van het jaarresultaat. Naar verwachting wordt dit keer het voorstel gedaan om uit te keren aan de deelnemers, dit omdat het weerstandsvermogen nu voldoende is. De teruggave wordt bepaald op basis van de regels zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling OMWB.

3.2. Een goedkeurende controleverklaring zal worden verstrekt door de accountant.

In het accountantsverslag heeft Astrium (accountant OMWB) opgenomen dat zij een goedkeurende controleverklaring zullen verstrekken aan de OMWB.

Agendapunt:

3.3. Werkprogramma 2022 is ondanks krapte op de markt vrijwel geheel uitgevoerd.

De OMWB heeft het Werkprogramma 2022 Goirle inhoudelijk vrijwel geheel uitgevoerd. De verantwoording over de door de OMWB verrichte werkzaamheden zijn opgenomen in de Termijnrapportage 2022 Goirle. De gemeente Goirle heeft begin 2023 voor de niet-gerealiseerde taken in 2022 een bedrag van € 30.582,- ontvangen.

Kanttekeningen

1.1 Ingaan van de Omgevingswet op 1 januari 2024

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De invoering van de wet betekent een ingrijpende verandering voor de taakuitvoering van de OMWB. Ondanks gedegen voorbereidingen is de exacte impact van de invoering, ook financieel, nog onvoldoende duidelijk. Door adviesbureaus afgegeven voorzichtige ramingen tonen een kostenverhogend effect van circa 10% voor de basistaken milieu. Als dit risico zich voordoet is er direct een financieel gevolg voor de gemeente Goirle.

Financiën

De Jaarrekening 2022 van de OMWB heeft 2 positieve effecten. Voor niet gerealiseerde productie van het werkprogramma 2022 heeft Goirle € 30.582,- terugontvangen. De afrekening hiervan vond plaats in 2023 en wordt als voordeel verwerkt in de Bestuursrapportage 2023. Daarnaast zal OMWB voorstellen het voordelig resultaat uit de Jaarrekening van € 583.000,- terug te geven aan de deelnemers. Voor Goirle betekent dit een incidenteel voordeel van € 4.125,-.

De 1^e Begrotingswijziging 2023 leidt op basis van autonome ontwikkelingen tot een structureel nadelig financieel effect voor de gemeente Goirle van € 25.202,-.

Op grond van de Ontwerpbegroting 2024 leiden de autonome ontwikkelingen tot een structurele stijging van de bijdrage aan de OMWB.

Aldus ontstaan de volgende bijstellingen die in de bestuursrapportage worden verwerkt:

	2023	2024	2025	2026	2027
In concept-begroting 2024 OMWB	297.685	292.322	303.313	313.929	324.917
in begroting 2023 Goirle	272.483	274.578	280.674	286.905	286.905
Meerjarige tekorten	25.202 N	17.744 N	22.639 N	27.024 N	38.012 N
Terugontvangen 2022 in 2023	-30.582 V				
Afrekening resultaat OMWB in 2023	-4.125V				
Per saldo te muteren in 2023	-9.505 V				

Samenwerking

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing

Agendapunt:**Vervolg**

De gemeenteraad wordt verzocht haar zienswijzen kenbaar te maken op de Ontwerp- 1e begrotingswijziging 2023 én de Ontwerpbegroting 2024 incl. Meerjarenraming 2025-2027 OMWB. Vervolgens wordt het Algemeen Bestuur van de OMWB ter voorbereiding op de begrotingsbehandeling op de hoogte gesteld van alle zienswijzen. Met inachtneming van de ontvangen zienswijzen van alle deelnemers stelt het Algemeen Bestuur van de OMWB vervolgens de 1e Begrotingswijziging 2023 én de Begroting 2024 incl. Meerjarenraming 2025-2027 vast in haar vergadering van 6 september a.s. Vóór 15 september 2023 worden de begroting 2024 en de Begrotingswijziging 2023 vervolgens aan de minister van BZK gezonden.

Bijlagen

- Ontwerp 1e Begrotingswijziging 2023 OMWB.
- Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027 OMWB en aanbiedingsbrief d.d. 11-4-23.
- Voorlopige jaarstukken 2022 OMWB.

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester
Ruud Lathouwers, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

gelezen het advies van de ;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de Ontwerp-1^e Begrotingswijziging 2023 OMWB;
2. De Ontwerpbegroting 2024 incl. meerjarenraming 2025-2027 OMWB vast te stellen;
3. De volgende zienswijze in te dienen :
De onttrekking voor de omzetting van inrichting naar milieubelastende activiteiten terug op te nemen in de Begroting 2024 zodat deze voorbereiding voor de Omgevingswet is geborgd in de financiën van de deelnemers;
4. Kennis te nemen van de Jaarrekening 2022 OMWB.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 20 juni 2023.

de raadsgriffier,

de voorzitter,

Frits Harteveld

Mark van Stappershoef